Biblioteca națională a Republicii Moldova
62
5
ZONA DE SECURITATE.md

Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

SIMBATA, 11 APRILIE 1992 NR. 51 (17921) PREȚUL 1 rub.

MS

PAG. 2
ECONOMIA DE PIAȚA VINE PE DRUMURI ACCIDENTATE
POVARA SUPUȘENIEI

PAG. 3
ISTORIA ROMÂNILOR
PRIVATIZARE — TIP JECMĂNEALA ÎMBOGAȚIREA — BOGAȚILOR

PAG. 4
PROCURORUL CERE AJUTOR
PROGRAMUL TELEVIZIUNII

Ședința Consiliului Suprem al Securității

La 9 aprilie Consiliul Suprem al Securității al Republicii Moldova a examinat în cadrul ședinței sale chestiuni concrete ce țin de realizarea tezelor Decretului cu privire la introducerea stării excepționale pe teritoriul Moldovei.

În baza informației prezentate de Departamentul Controlului de Stat cu privire la încălcarea gravă a normelor de livrare a materiilor prime și producției finite, Consiliul Suprem al Securității a recomandat Prim-Ministrului Republicii Moldova, dl Valeriu Muravschi, să asigure consolidarea conducerii unei serii de direcții și întreprinderi ale Ministerului Agriculturii și Alimentației.

Consiliul Suprem al Securității a apreciat hotărîrea adoptată de congresul VI al deputaților poporului al Federației Ruse în problema zonei din stînga Nistrului drept un amestec brutal în afacerile interne ale Republicii Moldova și o încălcare strigătoare la cer a principiilor și normelor Cartei O.N.U. Membrii Consiliului Suprem al Securității s-au pronunțat în favoarea unor acțiuni mai energice în vederea atragerii organismelor internaționale la demascarea în fața opiniei publice mondiale a forțelor care cu adevărat încalcă drepturile omului în zona din stînga Nistrului, precum și a acțiunilor părtașilor lor de peste hotarele țării.

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

O deplasare de lucru în stînga Nistrului

În prima jumătate a zilei de 9 aprilie domnii Valeriu Muravschi, Prim-Ministru al Republicii Moldova, și Victor Berlinschi, președinte al Comisiei parlamentare pentru combaterea criminalității, au vizitat satele din raionul Dubăsari care s-au pomenit pe linia întîi a luptei pentru integritatea teritorială a Moldovei. Au fost examinate doleanțele bravilor polițiști și voluntari ce țin piept invaziei mercenarilor, apără curajos independența Patriei.

Premierul a menționat înaltul spirit patriotic al bărbaților din satele nistrene, dispuși să nu cedeze veneticilor nici o palmă de pămînt moldovenesc. Totodată a promis că Guvernul va lua măsurile necesare pentru a asigura protecția socială a polițiștilor și voluntarilor, precum și a populației din localitățile respective.

(Cor. «M. S.»)

Scurte știri

Măsurile întreprinse de organele respective ale Republicii Moldova în vederea realizării preconizărilor reuniunii miniștrilor afacerilor externe ai Republicii Moldova, Federației Ruse, României și Ucrainei au fost discutate pe 8 aprilie la o ședință a Consiliului Suprem de Securitate al republicii, sub președinția dlui Mircea Snegur. S-a insistat asupra determinării, în cadrul tratativelor cu Federația Rusă, a statutului și termenelor de evacuare de pe teritoriul nostru a armatei a 14-a.

• • •

La Chișinău au sosit reprezentanți diplomatici ai Federației Ruse, României și Ucrainei, care urmează să se încadreze activ în realizarea preconizărilor Declarației miniștrilor de externe ai celor patru țări.

• • •

Deși au fost obținute înțelegeri de încetare a focului începînd cu orele 15.00 pe 7 aprilie, separatiștii și mercenarii angajați continuă să comită noi și noi crime. Pe 9 aprilie gardiștii au supus unui tir de foc un autobuz cu oameni pașnici din Ștefan Vodă, care duceau bucate membrilor detașamentului de autoapărare din satul Leuntea. A fost omorît un cetățean, alții cinci sînt răniți.

• • •

M.A.I. al Republicii Moldova informează că între 2 martie și 5 aprilie a. c., în zona conflictului din Transnistria, au căzut 16 colaboratori ai organelor de interne ale Republicii Moldova, iar 61 au fost răniți. Cetățeni civili — 17 morți și 41 răniți.

În tabăra separatiștilor din Tiraspol se ține în taină numărul pierderilor și nu e greu de înțeles de ce: viața celor căzuți e prea neînsemnată pentru liderii separatismului, iar cifrele tragice ar putea să le scadă din «popularitatea» bazată pe minciună și teroare.

Întîlnire în Parlament

La 9 aprilie conducătorii Parlamentului Moldovei au primit un grup de reprezentanți găgăuzi din raioanele sudice ale republicii. În cadrul întîlnirii s-a desfășurat un dialog concret, discutîndu-se mai multe probleme de interes comun. S-a convenit asupra necesității de a continua aceste întîlniri.

A dat cu oiștea în gard

Mă miră faptul și mă indignează că politica multor partide ruse, a oamenilor de stat a rămas agresivă, imperială, ca și în trecut. Aceasta o confirmă faptul că oamenii de stat ai Rusiei — Ruțkoi, Stankevici se plimbă prin țările suverane (Ucraina — Moldova) ca la «fazendele» lor de lîngă Moscova. Și dacă ar fi numai aceasta, dacă ei ar fi spus: «Scumpii noștri frați! Ajunge! Moldova este o țară suverană ca și Rusia, fiți buni, respectați legile acestei țări! Deci vă chemăm să trăiți ca frații adevărați, în liniște și pace». Nu! Ruțkoi aceasta n-a spus-o! El toarnă benzină în foc, provocînd indignarea poporului nostru.

Mă indignează faptul că Boris Elțin pe de o parte semnează actul de pace între popoarele noastre, iar pe de altă parte dă ordinul de a trece armata a 14-ea sub jurisdicția Rusiei. Același lucru îl face și cu Flota Maritimă din Marea Neagră. Ceea ce a fost ieri al C.S.I. astăzi, fără decizia altor țări, aparține Rusiei. Toată viața din salariul meu s-a rupt pentru a moderniza armata sovietică, a o îmbrăca, a o înzestra, iar acum nici nu-mi aparține, nici nu mă apără, dimpotrivă armele ei sînt îndreptate asupra mea și a poporului meu. Halal de așa armată și cer insistent să se care în Rusia! E un paradox, în țara mea nu cei ce ne distrug sînt refugiați, ci băștinașii, anume băștinașii sînt speriați, maltratați, violați, uciși de către veneticii de ieri, de comuniști și elementele criminale. Toate acestea mă fac să cred că politica nechibzuită, agresivă, de învrăjbire a popoarelor dă cu oiștea-n gard. E un exemplu urît pentru statul rus multinațional. Și poate deveni o politică de bumerang.

N. VASILOVSCHI,
profesor la U.A.S. din Moldova.

Rusie, nu ne trăda!

Vestea despre sosirea în Moldova a vicepreședintelui Rusiei, Aleksandr Ruțkoi, ne-a dat la început unele speranțe în posibilitatea reglementării conflictului, înfrînării ambițiilor lui Smirnov, opririi vărsării de sînge pe pămîntul nostru.

Zadarnice speranțe...

Prin vorbele și acțiunile sale iresponsabile Ruțkoi a făcut de fapt din sute de mii de ruși care trăiesc pe malul drept al Nistrului niște ostatici ai unei politici mioape.

Cerem Congresului deputaților poporului din Rusia să-l întrebe pe Ruțkoi cine i-a dat dreptul și mandatul să incite cu atîta putere rusofobia, să samene în Republica Moldova vrajbă, să pună din nou armata în postura de forță de ocupație.

Pentru a-i apăra pe ruși în Moldova se cere doar consecvență din partea Rusiei în relațiile ei cu Moldova, scoaterea neîntîrziată de aici a formațiunilor căzăcești, condamnarea oricăror relații cu structurile nelegitime ale puterii, cu Smirnov și cu acoliții lui.

Rusie, nu ne trăda! Îți stă în puteri să ne ajuți să trăim pe pămîntul Moldovei în calitate de prieteni de nădejde, în calitate de cetățeni, dar nu de dușmani - ocupanți.

Un grup de mame ruse din Asociația Femeilor din Moldova.

CORESPONDENȚA DE LA MOSCOVA

Galina Starovoitova: «N-am votat pentru hotărîrea adoptată»

Pe cînd se făceau pronosticurile pentru congresul VI al deputaților din Federația Rusă, se zicea că laitmotivul lui va fi bătălia cea mare dintre democrați și opoziția procomunistă. Adoptarea hotărîrii ce vizează situația din Moldova și căile de stabilizare a ei în concepția «patrioților» de la Moscova este, fără îndoială, o victorie a opoziției. În seara zilei de 8 aprilie la compartimentul «diverse» cei mai înverșunați șovini, cu spume la gură, demonstrau necesitatea intervenției, «dacă e nevoie, și militară», «pentru a susține cetățenii Rusiei»(!) «Aceasta e țara noastră și noi trebuie să ne apărăm oamenii (Astatiev).

În ce privește consultările de la Chișinău ale «celor patru», opoziția procomunistă a făcut praf din politica externă a ministrului respectiv, zicînd că dl Kozîrev «e mai curînd ministru al afacerilor externe al Moldovei decît al Rusiei».

Nu cred că prezintă cine știe ce interes isteria cîtorva deputați, poziția cărora e de fapt cunoscută. Mai trist e că

(Sfîrșit în pag. 3).

Dumitru MATCOVSCHI

Libertatea, luptă grea

În grădina lui Ion,
Cea din Slobozia,
Cîntă un broscoi afon
Și cu el în unison,
Dezbrăcat de pantalon,
Cîntă ca pe mal de Don
Un cazac: «Eu sînt Rusia!»

Alt cazac, în beci de-acum,
Fluturînd cu sabia,
Amenință ca și cum
Românul de peste drum,
Care are vin mai bun,
Dar se-aruncă-n foc, nebun,
Pentru Basarabia.

Unde sînt? De unde vin?
Nu din latinie?
În Moldova mea străin,
Rătăcit și pelerin,
N-am moșie, n-am destin,
Beau pelin, mănînc pelin...
Maică Românie!

Ce să fac și cum să fac
Întru izbăvire?
Burebista n-a fost dac?
Pecineg a fost, vareag?
Scit răsăritean? Cazac?
Și Traian — roman sărac,
Bătăios din fire?

Nu! Și iarăși nu! Minciuni!
Dacii și romanii
Sînt preabunii mei străbuni,
Sînt vitejii mei străbuni,
Sînt cinstiții mei străbuni...
De la ei îmi număr anii!

Iar acum... Din nou mă dor
Apele și lutul:
Noi sîntem sau nu popor?
Hoardele cazace vor
Să pierim, muncind de zor
În sclavie, pe ogor,
Să uităm trecutul.

Vor. Dar pună-și pofta-n cui:
Ștefan mai trăiește.
Fulgeră sabia lui
În apusul soarelui,
Ca pe vremea turcului...
Glasul Demiurgului:
— Luptă... strămoșește!

Vom lupta-lupta-lupta,
De la mic — la mare:
Una este Patria,
Sfîntă este Patria,
Și nicicînd o vom ceda:
Libertatea-i luptă grea,
Dar și sărbătoare!

Hai, cazace, pleacă, zic,
Pleacă din Moldova!
Moldoveanu-i om voinic,
Moldoveanul nu-i pitic,
Moldoveanul nu-i furnic,
Nu-i nici neam de bolșevic
Și nu-l cheamă Vova!

PE LINIA ÎNTÎI

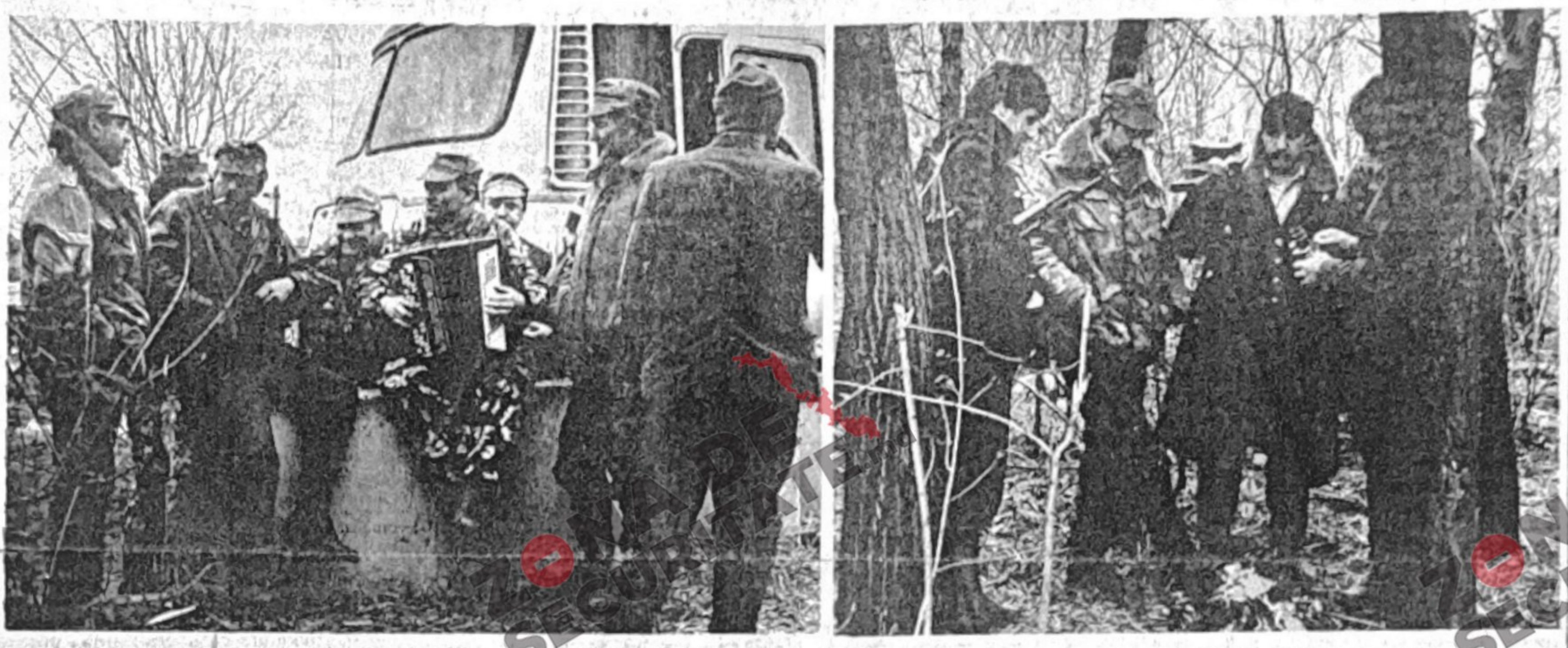

Foto de Mihai VENGHER (Moldova-pres)

Seninul rece al primăverii

CAHUL. (De la corespondentul nostru). O zi de început de săptămînă. Obișnuită prin zvîcnetul brațului îndemnat de grijile primăverii a ieși în livezile tot mai mult fascinate de expozițiile pomilor în floare. În toiul lanurilor ce-așteaptă binecuvîntarea actului demiurgic al însămînțărilor. O zi neobișnuită prin durerile și neliniștile copleșitoare, prin zguduirile revoltei cauzate de o lezare flagrantă a demnității unei națiuni, pentru care pacea și muncile cîmpului au fost și rămîn o aspirație perpetuă, un principiu de conduită umană în relațiile cu toate semințiile lumii. Mitingul oamenilor muncii din gospodăria agricolă «Prut» — spontan, sfidînd restricțiile implicate în mod firesc de starea de urgență a acestor zile — avea pe buze petale de zarzăr și cireș și în ochii limpezi — seninul rece al bolții matinale. Rece...

A fost un miting al dîrzeniilor și fermității, al atitudinilor clare enunțate prin luări de cuvînt calme și implacabile; a fost o tălăzuire a indignării, decontată printr-o înțelegere plugărească a rosturilor omului și țării — o înțelegere exprimată sincer, fără pretenții oratorice; a fost o bătaie în unison de inimi decise a-și apăra dreptul de a fi stăpîne în propria țară.

— Azi trebuie să răsădim varza, dar sîntem nevoiți să vorbim despre război, zicea E. Vulpe. În gînd ne spunem: Dumnezeu să ne păzească și să ne ajute... Dacă vom fi uniți, vom învinge.

Zece oameni, reprezentanți ai celor șapte naționalități care muncesc în gospodărie, au luat cuvînt la miting.

— Sînt ucrainean, de 29 de ani trăiesc în Moldova, spunea V. Mudrac. E obijduitor că rușii se vîră acolo unde nu trebuie. Rușine lui Ruțkoi și lui Elțin!..

Rezoluția mitingului — telegramă de protest congresului VI al deputaților Rusiei. Una din sutele de telegrame expediate la Moscova de către colectivele cahulene, de cetățeni aparte. Telegramele scrise cu sufletul înmuiat în călimara seninului rece al unei dimineți ce nu-și mai observă zarzării și cireșii înfloriți.

ACCENTE

Pentru un os

Ne minunăm în aceste zile de bărbăția copiilor noștri pe linia de foc; admirăm un curaj patriotic aproape că nemaiîntîlnit de-a lungul timpului traversat azi împreună cu ființa și respirația cea mai sacră — Moldova. Dorința supremă a fiecărui cetățean de bine este mai întîi să apună flăcările, este mai întîi să nu se mai audă vuietul și plînsetul sîngelui vărsat, mai întîi să se întoarcă în fiorul lor de iubire, de cutremur frumos, cu aceeași candoare feciorii plecați să ne apere meleagul, integritatea sa.

Mare sau mic, dar e un război de apărare. A țării. A seminției. A istoriei, a adevărului istoric. Dar e și un flagel de cotropire teritorială purtat de către imperiu prin concursul nemijlocit al scursurilor sale trimise încoace cu ani și nu prea cu ani înapoi. La fel cum și prin participarea moldovenilor mancurtizați, transformați, pentru un os, în trădători de patrie, de părinte, de frate. Ei trag în propria soartă, ei aprind propria casă, ei ochesc în propriul fiu. M-a tulburat pînă dincolo de lacrimă apelul unui polițist rănit către taică-său, apel care suna cam așa: oprește-te, tată, ca nu cumva să ne întîlnim pe cîmpul de luptă.

Iată, deci, cum se poate ajunge a se juca mizera carte a inamicului și nimicului în fond, a secăturii ce nu și-a lepădat apucătura și năravul acolo de unde și-a pornit pribegia. Bucurați-vă, somnambuli de la cîrma pușcăriilor din Rusia că discipolii voștri vă poartă cu smerenie învățăturile, bucurați-vă că v-ați spălat de cele mai odioase elemente (citiți fiare), criminale. Dar și un pic de rușine să manifestați pentru faptul de a fi o piesă din mecanismul în pururi lucrare murdară a imperiului.

Imperiul l-a delegat încoace și poate că l-a și mandatat întru declarațiile cu iz afgan pe generalul Ruțkoi, oaspete clandestin care tot trăncănește prin parlamentul kremlinist că încercările, numeroasele sale încercări, chipurile, de a-l contacta pe dl Președinte Snegur nu s-au soldat cu succes. Baliverne. Doar generalul Ruțkoi nu și-a programat vizita în Republica Moldova, ci în statul reconfirmat de sine și de sateliții pucistului Lukianov. Un stat ca și cum existent încă pe cînd actualul oaspete semăna fărădelegi pe îndepărtate și streine, ca și Moldova de altfel, plaiuri. Istoria, deci, se repetă. Cît privește alocuțiunea sa ținută în fața «discriminaților» tiraspoleni, să nu ne mirăm, domnilor, fiindcă nici aveai de la cine aștepta o altă viziune. Iată, bunăoară, cum îl definește săptămînalul «Moskovskie novosti». Cităm în limba originalului. (Citate).

«...Из всех невозможных на политической арене амплуа он выбрал самое невозможное — парадоксальную комбинацию «блудного сына» и «благородного отца»...

Он не политик, если под политической понимать способ вербовки сторонников. Руцкой как будто опасается, что его забудут, выступая по любому — подходящему, малоподходящему или вовсе не подходящему — поводу...

Он не интеллектуал. Знания он не аккумулирует, а транслирует...

Он не оратор. На конгрессе патриотических сил Руцкой выступал с речью, которая не стала программной только потому, что в ней не было программы...

Самый искренний среди неискушенных и самый неискушенный среди искренних, Руцкой — это воплощенное замешательство».

După aflarea lui Ruțkoi la Tiraspol ne-am convins odată în plus că și mercenarii cazaci curg încoace gîrlă, ce mai vorbă! din proprie inițiativă și în nici un caz la îndemnul diriguitorilor (din umbră sau din față?) ai fostului centru.

Păzea, diriguitorii de croială nouă ai Moscovei poartă haine vechi. Bandele căzăcești sînt nasturi la aceste haine.

Serafim BELICOV

Juan Antonio Samaranch ne-a onorat Republica

În pofida dificultăților cu care se confruntă azi țărișoara noastră, în pofida agoniei separatiștilor culbăriți în Tiraspol, crimele cărora se soldează cu tot mai multe jertfe omenești, zilele de 8 și 9 aprilie au avut și cîteva momente de sărbătoare. La aeroportul Chișinău au apărut flori, zîmbete, fete îmbrăcate în haine naționale, care, după buna și sfînta noastră tradiție, l-au întîmpinat pe înaltul oaspete — Juan Antonio Samaranch. Timp de 12 ani domnia sa activează fructuos în postul de președinte al Comitetului Internațional Olimpic.

După cum se știe, la 9 martie curent Comitetul Național Olimpic al Republicii Moldova a fost recunoscut de către Comitetul Internațional Olimpic și admis în componența Asociației Europene a Comitetelor Naționale Olimpice. Recunoscut dar deocamdată con-

(Sfîrșit în pag. 4)

Foto de Tudor IOVU